

Nr 293.

Av herrar Gustafsson i Skellefteå och Löfroth, om framläggande för innevarande års riksdag av förslag om provisoriskt förbättrad sjukpenningsskala enligt olycksfallsförsäkringslagen.

1948 års riksdag godkände ett av Kungl. Maj:t framlagt förslag till höjda ersättningar vid arbetsoförmåga till följd av olycksfall i arbete. De därigenom vidtagna förändringarna i olycksfallsförsäkringslagen trädde i kraft den 1 januari 1949 och inneburo väsentliga förbättringar bl. a. i fråga om sjukpenningsskalan, vars lägsta belopp nu utgör 3 kronor och 50 öre för dag och högsta 14 kronor. Den högsta årliga arbetsförtjänst, efter vilken sjukpenning beräknas, är 7 200 kronor. Dessutom utgår familjetillägg med en krona och 50 öre för dag, lika i alla ersättningsklasserna.

Denna sjukpenningsskala var grundad på ett av socialvårdskommittén framlagt förslag. Kommittén, som hade till uppgift att även företaga en fullständig revision av gällande lagstiftning på området, framlade hösten 1951 utredning och förslag till ny yrkesskadeförsäkringslag m. m. Av kommitténs betänkande (SOU 1951: 25) framgår att jämväl sjukpenningsskalan varit föremål för revision. Kommittén har bl. a. föreslagit höjning av såväl lägsta som högsta sjukpenningsbelopp per dag. Maximibeloppet för den årliga arbetsförtjänstens beräkning har därvid föreslagits höjt till 9 000 kronor.

Härom kan följande läsas i betänkandet (s. 238): »Med hänsyn till de efter lagändringen inträffade förändringarna i löne- och prisnivåerna förordar kommittén nu, att maximibeloppet bestämmes till 9 000 kronor. Detta innebär en höjning av det nuvarande beloppet med 25 procent.» Å s. 239 i betänkandet uttalar kommittén: »Det synes icke uteslutet, att en ytterligare höjning kan bli aktuell inom en icke avlägsen framtid.»

Av uttalanden i årets statsverksproposition framgår, att förslag till ny olycksfallsförsäkringslag icke kommer att framläggas för årets riksdag. Desto mer angeläget synes det oss vara, att riksdagen i år får tillfälle besluta om åtminstone en dellösning genom att sjukpenningsskalan justeras på sådant sätt, att icke de arbetstagare, som under de senaste årens inflation mer eller mindre fullständigt kompensrats med högre nominella löner, som ligga ovanför det nuvarande maximibeloppet för beräkning av den årliga arbetsförtjänsten, kr. 7 200: —, erhålla sämre reell ersättning vid olycksfall än tidigare. Till följd härav bör sjukpenningsskalan påbyggas.

Den lägsta dagsersättningen utgör som tidigare nämnts 3: 50 kronor och överensstämmer med minimibeloppet för sjukpenning enligt den lag om obligatorisk sjukförsäkring, som aldrig trätt i kraft. Enär denna lagstift-

ning nu kommit i stöpsleven, kan den icke som tidigare vara normgivande för de lägsta ersättningarna enligt olycksfallsförsäkringslagen. Med hänsyn till penningvärdets fall måste enligt vår uppfattning en uppjustering ske även av det lägsta ersättningsbeloppet.

Sjukpenningen är sedan gammalt skattefri, vilket är av stor betydelse för kompensationsgraden. Vid källskattereformens genomförande framträdde klart, att kompensationsgraden var särskilt hög i de högre sjukpenningsskalorna och detta beroende på skatteprogressiviteten. Då man icke kan tänka sig att göra sjukpenningen skattepliktig — bl. a. av uppbördstekniska besvärligheter — har socialvårdskommittén i sitt förslag till sjukpenningsskalor, en för ensamstående och en för familjeförsörjare, sökt avväga förmånerna så, att ersättningarna skulle bli av lämplig storlek i förhållande till arbetsförtjänsten med källskatteavdrag frånräknat. Genom beskattningens progressivitet ha de föreslagna skalorna gjorts regressiva i förhållande till arbetsförtjänsten utan skatteavdrag. Härigenom anser sig kommittén i viss mån ha löst problemet hur överkompensation på lämpligt sätt skall förhindras, något som kommittén fick i uppdrag att ägna särskild uppmärksamhet åt, då de nuvarande bestämmelserna tillkommo. (Jfr andra lagutskottets utlåtande nr 42 år 1948.)

Frågan på vad sätt sjukpenningsskalan lämpligen bör konstrueras har emellertid kommit i ett annat läge icke endast genom att de kommunala ortsavdragen ökats, vilket kommittén ansett vara av mindre betydelse i detta sammanhang, utan även genom att 1949 års skattekommitté framlagt sådana förslag till ändring av den statliga direkta beskattningen, att skatteprocenten skulle bli proportionell inom hela det inkomstskikt, som det övervägande antalet arbetstagare tillhör. Då vi förutskicka att 1952 års riksdag kommer att taga ställning till den statliga direkta beskattningens utformning, måste den av socialvårdskommittén förordade sjukpenningsskalan enligt olycksfallsförsäkringslagen bli föremål för en omprövning. Vi anse dock att detta spörsmål om skalans konstruktion i anledning av skatteskalornas förändring är av mera teknisk natur och relativt snabbt bör kunna lösas.

Under hänvisning till vad ovan anförts få vi anhålla,

att riksdagen hos Kungl. Maj:t hemställer, att förslag om provisoriskt förbättrad sjukpenningsskala enligt olycksfallsförsäkringslagen måtte framläggas för innevarande års riksdag i så god tid, att erforderliga lagändringar skola kunna beslutas träda i kraft fr. o. m. ingången av år 1953.

Stockholm den 23 januari 1952.

Henning Gustafsson,
Skellefteå.

John G. Löfroth.